[1]मद्ग्यम्-मद्ग्यः, मज्ज्यम्, मिमङ्क्ष्यम्, मामज्ज्यम् ;
ईषन्मज्जः-दुर्मज्जः-सुमज्जः ; — — —
मज्ज्यमानः, मज्ज्यमानः, मिमङ्क्ष्यमाणः, मामज्ज्यमानः;
मद्गः, [2]मज्जथुः[A] मज्जः, मिमङ्क्षः, मामज्जः ;
मङ्क्तुम्, मज्जयितुम्, मिमङ्क्षितुम्, मामज्जितुम् ;
[3]मज्जा, मज्जना, मिमङ्क्षा, मामज्जा ;
मज्जनम्, मज्जनम्, मिमङ्क्षणम्, मामज्जनम् ;
[4]मङ्क्त्वा[B]-मक्त्वा, मज्जयित्वा, मिमङ्क्षित्वा, मामज्जित्वा ;
प्रमज्ज्य, प्रमज्ज्य, प्रमिमङ्क्ष्य, प्रमामज्ज्य ;
मज्जम् २ } मज्जम् २ } मिमङ्क्षम् २ } मामज्जम् २ ;}
मङ्क्त्वा २ } मज्जयित्वा २ } मिमङ्क्षित्वा २ } मामज्जित्वा २;}
मक्त्वा २
[5]मद्गुः, [6]मज्जा-मज्जनौ-मज्जनः, [7]मञ्जूषा, [8]मद्गुरः ।

---

1. ण्यति, 'चजोः कु घिण्ण्यतोः' (7-3-52) इति धातुजकारस्य कुत्वे सकारस्य जश्त्वेन दकारे च रूपमेवम्। घञ्यप्येवमेव रूपनिष्पत्तिरिति ज्ञेयम्।
2. भावे, 'ट्वितोऽथुच्' (3-3-89) इत्यथुच्प्रत्यये रूपमेवम्।
3. 'गुरोश्च हलः' (3-3-103) इति स्त्रियामकारप्रत्यये रूपमेवम्। **केचित्तु** क्तिनि, नुमि नलोपे च **मक्ति**रिति साधयन्ति। 'प्रसज्य चापवादविषयं तत उत्सर्गोऽभिनिविशते' (परि. 65) इति न्यायानुसरणे तु **मज्जा** इत्यकारप्रत्ययान्तं रूपमेव न्याय्यमिति प्रतिभाति।
4. क्त्वाप्रत्यये, '**जान्त**नशां विभाषा' (6-4-32) इत्यनुनासिकलोपनिषेधविकल्पः। निषेधविकल्पे विधिविकल्पपर्यवसानात् अनुनासिकलोपो विभाषा भवतीति ज्ञेयम्। तेन रूपद्वयम्।
5. 'भृमृशीतृचरित्सरितनिमि**मस्जिभ्य** उः' (द. उ-1-92) इत्युप्रत्यये रूपमेवम्। मज्ज्त्यम्भसीति **मद्गुः**=जलपक्षिविशेषः। न्यङ्कादि (7-3-53) पाठात् जकारस्य कुत्वेन गकारः।
6. 'श्वन्नुक्षन्—' (द. उ. 6-55) इत्यादिना कनिन्प्रत्यये रूपमेवम्। मज्ज्त्यस्थिष्विति **मज्जा**=अस्थ्यन्तसारः। नकारान्तोऽयं शब्दः।
7. '**मस्जे**र्नुम् च' (द उ. 9-18) इत्यूषन्प्रत्यये, नुमागमे च रूपमेवम्। मज्ज्त्यस्यामिति **मञ्जूषा**=पेटिका।
8. बाहुलकादौणादिकेऽरप्रत्यये न्यङ्कादित्वात् (7-3-53) कुत्वे च रूपम्। **मद्गुरः**=जलपक्षिविशेषः।

A. 'तल्पे कान्तान्तरैः सार्धं मन्येऽहं धिङ् **निमज्जथुम्**॥' भ. का. 5.20.
B. 'अध्यास्त यं नक्रकुलं स्थवीयो द्विपोऽप्य**मङ्क्त्वा** न यमुत्ततार।' वा.वि. 3 38.